

عنوان کتاب: طراحی شهری (شهرسازی، شهرداری و شهرنشینی)

ناشر: دانشگاه امام رضا، مشهد، ۱۳۹۴ (۱۷۰ صفحه)

طراحی شهری

قلمروهای شهرسازی، شهرداری و شهرنشینی

مؤلف:

دکتر محمد نقی زاده

عضو هیئت علمی دانشکده هنر و معماری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی

علی‌رغم رواج اصطلاح شهرسازی و تأسیس گرایش‌های مختلف آن در مقاطع مختل甫 دانشگاهی و حضور فارغ‌التحصیلان این رشته‌ها در بسیاری از مؤسسات مرتبط با شهر، گروههای دیگری نیز در ظهور شکل و سیما و منظر شهرها دخیل هستند، که بی‌توجهی به تأثیرات (و تصمیم‌گیریهای) این گروهها بر را به دوش شهرسازان می‌گذارد. این گروههای عمدتاً در باب موضوعات شهری و تبعات اقدامات خود نه احساس مسئولیتی دارند، نه مورد بازخواست قرار می‌گیرند و نه این که اصولاً به این تبعات منفی آگاهی دارند. عمدۀ این تبعات نیز در زمینه زیبایی، فرهنگ، شیوه زیست، اخلاقیات، رفتارها، هویت و سایر موضوعات مربوط به انسان و زندگی او مطرح هستند. مباحث اصلی کتاب در فصول زیر موضوعات مرتبط را به ویژه در زمینه طراحی شهری مورد بررسی قرار داده است.

۱. فصل اول به ارایه تعریف برخی واژگان یا تعبیر اصلی می‌پردازد تا امکان مفاهمه تسهیل گردد.

۲. با عنایت به تأثیرگذاری گروههای متنوع از تخصصها و مشاغل در شکل‌گیری شهر و ساختن آن، در فصل دوم اصلی‌ترین گروههای تأثیرگذار بر شکل‌گیری شهر مورد بررسی و معرفی قرار گرفته‌اند.

۳. از آنجایی که یکی از اصلی‌ترین مراحل برای بهبود اوضاع و ارتقای شرایط و کیفیت و مطلوبیت شهرها شناخت اشکالات و مشکلات است، فصل سوم به توضیح مشکلات اصلی در سه قلمرو اصلی مورد نظر یعنی مشکلات و اشکالات شهرسازی، شهرداری و شهرنشینی می‌پردازد.

۴. در فصل چهارم با ذکر مثالهایی، تأثیر و نقش قلمروهای سه‌گانه مطالعه توضیح و برخی از مصاديق آنها مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

۵. فصل پنجم به توضیح و معرفی اصلی‌ترین قلمروهای مطرح در طراحی شهری اختصاص یافته، که این قلمروها (در زمینه‌های نظری، فلسفی، طراحی و رویه‌های اجرایی) باید مورد توجه طراحان شهر و (شهرسازان، شهرداران) قرار گیرند.

۶. با عنایت به رواج تعبیری چون "شهر اسلامی" و "شهر ایرانی اسلامی" (که عموماً تعریف مدوتی از آنها وجود ندارد)، در فصل ششم، این تعبیر و تعبیر مشابه آنها مورد واکاوی قرار گرفته و نهایتاً تعریف مختار و پیشنهادی از آنها ارائه شده است.

و بالاخره در فصل هفتم، علاوه بر مطرح شدن توصیه‌های اجمالی که منتج از مباحث مطروحه در کتاب هستند، به توضیح نتایج اصلی و ارائه برخی پیشنهادات پرداخته شده و اصلی‌ترین طبقات اصول طراحی شهری و مصاديق بارز هر طبقه معرفی شده‌اند.